

Asia: VN/21366/2020-LVM-48

Lausuntopyyntö jakelutuen vaihtoehtoja koskevasta liikenne- ja viestintäministeriön arviomuistiosta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset näkemyksenne jakelutuesta

Maaseutupolitiikan neuvoston (MANE) sihteeristö kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta. MANE viittaa aikaisempaan lausuntoonsa asiaan VN/21366/2020 ja korostaa käsillä olevassa asiassa seuraavia asioita:

MANE sihteeristö korostaa tarvetta arvioida suunnitellun yleispalveluvelvoitteen keventämisen maaseutuvaikutuksia. Kansalaisten yhdenvertaisuus asuinpaikasta riippumatta ja toimijoiden tasa-arvoiset mahdollisuudet toimia eri puolilla maata on taattava. Valmistelussa on paremmin otettava huomioon harvaan asutun maaseudun tarpeet, olosuhteet ja mahdollisuudet.

Jakelutuen vaihtoehdoissa tulee ottaa huomioon pk-yritysten tasa-arvoiset mahdollisuudet toimia ja kehittyä maaseutu- ja saaristoalueilla. MANE sihteeristö huomauttaa pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman kirjauksista ja edellyttää niiden huomioimista postilain päivittämisessä: ”Selvitetään kokonaisvaltaisesti vaihtoehtoja postin ja sanomalehtien jakelun turvaamiseksi koko maassa moniäänisen tiedonvälityksen varmistamiseksi”.

MANE sihteeristö painottaa, että ihmisten lisääntyvää monipaikkaisuutta ja sen tuomaa kausittaista asukasmäärän lisäystä maaseutualueille tulee huomioida valmistelussa. Vapaa-ajan asunnot sijoittuvat pääasiassa maaseutualueille, saaristoon ja erämaa-alueille. Monipaikkainen kausi- ja/tai osa-aika-asuminen sekä paikkariippumaton työnteko on edelleen yleistynyt koronapandemian myötä. Onkin odotettavissa, että monipaikkaisuuteen liittyvät käytännöt jäävät osittain tai jopa laaja-alaisesti pysyviksi, mikä tulee ottaa huomioon myös jakelutuen valmistelussa.

Näkemyksenne kilpailutettavista tuotteista (5.1)

MANE sihteeristö näkee, että jakelutuen tulee koskea tasapuolisesti eri tilattavia sanoma- ja aikakauslehtiä sekä muita lehtituotteita.

Näkemyksenne jakelujasta (5.2)

MANE sihteeristö näkee, että kilpailutettava jakelu on alueellisen yhdenvertaisuuden näkökulmasta syytä toteuttaa varhaisjakeluna. Sanoma- ja aikakauslehtien osalta on jakelupäivien oltava tietyt kiinteät viikonpäivät koko maassa.

Näkemyksenne tukikauden pituudesta (5.3)

MANE sihteeristö näkee, että mikäli tarvetta tuelle edelleen on, tulee sen olla pidempiaikainen, jopa pysyvä ratkaisu. Jakelutuen tarve tulee arvioida siirtymäajan aikana eri maaseutualueiden asukkaiden, yritysten ja toimijoiden näkemykset huomioiden.

Näkemyksenne jakeluetäisyydestä (5.4)

MANE sihteeristö näkee, että jakeluetäisyys tulee olla Postilain (415/2011) 43 § mukainen.

Monipaikkaisuuden lisääntyminen on syytä huomioida siten, että postilaatikon sijaintiin liittyvä säädös ”kohtuullisen matkan päässä postin saajan osoitepaikasta paikalliset olosuhteet huomioon ottaen” koskee myös vapaa-ajan asuntoja.

Näkemyksenne kilpailutuspäivien määrästä (5.5)

MANE sihteeristö näkee viisipäiväisen jakelun tarpeenmukaisena, jotta alueellinen ja kansalaisten yhdenvertaisuus voidaan taata.

Näkemyksenne kilpailutuksen aluekoosta (5.6)

Tuen valmistelussa, toteutuksessa ja seurannassa tulee pystyttävä paremmin huomioimaan alueelliset erot. Tuen kilpailutus tulisi toteuttaa niin, että se mahdollistaa alueilla toimivien paikallisten toimijoiden osallistumisen siihen. MANE sihteeristö esittää, että jakelutuen kilpailutus toteutetaan alueellisesti rajatusti. Jakelutuen kilpailutus tulisi MANE sihteeristön näkökulmasta toteuttaa niin, että voidaan taata paikallisten ja alueellisten toimijoiden tasapuoliset mahdollisuudet osallistua kilpailutukseen.

Muita mahdollisia seikkoja, jotka tulisi huomioida valmistelussa (5.7)

Jatkotyötä ajatellen jakelutoiminnan keinoja ja sisältöä tulee kehittää monipuolisemmiksi ja hakea uusia asiakkaiden näkökulmasta toimivia ratkaisua etenkin maaseutualueilla, mutta myös saaristossa.

MANE sihteeristön puolesta,

Antonia Husberg, vt. pääsihteeri, maaseutuylitarkastaja, MMM

Husberg Antonia
Maaseutupolitiikan neuvoston sihteeristö